

Előfizetési árak:

Egész évre 10.— frt
Félévre 5.—
Negyedévre 2.50
Egy óra 1.—
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik minden-
nap, vasárnap kivé-
telével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és

kiadóhivatal:

Főplaccz, a váro-
házzal szemben.

Hirdetések:

Egy hasábos pettő
soronként 5 krajár
számlítottnak.

Mezőgazdaságunk új kor- szak előtt.

Budapest, augusztus 10.

(L—L.) Különböző oldalról folyton szemére vetik a kormány-
nak, hogy az agrár szociálismus
kérdését következetesen mértföl-
dekre kikerüli és a mezőgazda-
sági válságnak ezzel az oldalával
azért nem foglalkozik, mert jóval
kényelmesebb neki az édes sem-
mittevés és a kérdés nyugodt ta-
nulmányozása sokkal veszélyte-
lenebbnek látszik.

A szemrehányások — és volt
belőlük nagyon sok, — oly oldal-
ról származtak, amely ebből a
csapásból is politikai tőkét akart
kovácsolni és amely már meg-
szokta, hogy minden köz- és
mezőgazdasági ügyet pártpolitikai
szempontból nézzen és bíráljon.
A függetlenségi és a nemzeti párt
Sima Ferencz és Hock János
személyében kiküldötték legvé-
resebb száju harezosát, hogy kö-
zönye, vagy intézkedései miatt,
semmittevése vagy erélyes ren-
delkezései miatt vonják felelős-
ségre dr. Darányi Ignác föld-
művelésügyi minisztert. Az nekik
tökéletesen mindegy volt, hogy
interpellációjuk mely irányban
lenne kellemetlen a kormánynak,

csak annak vétkes könnyelműsé-
gét állithassák a közvélemény elé.

Az interpellációknak nem
volt meg a kívánt eredményük,
mert alkalmat adtak a kormány-
nak, hogy erkölcsi és kormány-
zási felsőbbtségét kimutassa és
bizonyítékokat hozzon fel a mel-
lett, hogy az agrár szociálismus
kérdése legmelegebb gondosko-
dásának tárgyát képezi. És nem-
csak ez. Sima és Hock, és velük
az egész ellenzék, azt a czélzatot
követték, hogy a kormányra a
gazdák és a nagybirtok érdekében
hassanak és a nagy közgazdasági
czéllal a munkaadók érdekeit kös-
sék össze. A bünösöket természe-
tesen meg kell büntetni és az ár-
tatlan munkaadókat meg kell
védelmezni, mert a nagy közgaz-
dasági érdek ez irányban határo-
zott állásfoglalást követelt.

A kormány azonban maga-
sabb állásponttól vizsgálja a dol-
got, és semmiesetre sem zárkoz-
hatik el ama kettős feladat elől,
hogy a felette fontos közgazda-
sági érdekek mellett mind a két
érdekelt fél, a munkás és a mun-
kaadó érdekeit is egyforma vé-
delemre kell méltatni. A mező-
gazdaságot és az aratás eredmé-
nyét nem volt szabad veszélyez-
tetni, a nemzetközi oldalról szitott
tervezett arató sztrájkknak nem

volt szabad a harezban győztes-
nek maradni. Másrészt a munká-
sokat sem volt szabad a munká-
adók önkényének és könnyen
lehetséges igazságtalanságának
kiszolgáltatni szuronyokkal való
kényszerítés által. Az eltérő ér-
dekeket ki kellett egyenlíteni. A
megkötött szerződéseket teljesíteni
kellett s a hol differenciák me-
rültek fel, ezeket békességes uton
iparkodtak végleg elintézni. A
nemzetközi izgatókat ártalmatlan-
ná kellett tenni, a higgadt mun-
kás elemet meg kell védelmezni
saját társaik támadásai és bántal-
mazásai ellen. Aki dolgozni akart,
kellett hogy dolgozhassék. Akit
munkára kötelezni nem lehetett,
azt nyers erővel nem volt szabad
arra kényszeríteni.

Rendkívül nagy ama mun-
kások száma, kiket a földművelés-
ügyi miniszter a megszorult gaz-
dák számára mint ultima ratio-t
közvetített, de csak ott, hol az
ellentétek kiegyenlítése végkép
ki volt zárva. De százszorta na-
gyobb ama munkások száma,
akiknek differenciái hatósági
közbenjárás által, békés uton ki-
egyenlítették és akik önkényt,
minden fegyveres kényszer nél-
kül munkába álltak. Semmi kény-
szert nem használtak, egy csepp
vér sem folyt. Az aratás, bár sok

T Á R C Z A.

Az utolsó mesgyn.

(Egy életunt asszony naplójából.)

Oh, mily fáradt vagyok!

Elfáradtam abban a küzdelemben,
melyet életnek neveznek, a nélkül, hogy
megismertem volna a boldogságot; és
most csak nyugodni, pihenni vágyom.

Miért is e küzködés? A czél így is
ugy is egy. Mért e háborgás; miért e
sietés? Előbb-utóbb elérek oda, hová
mindenki jut s a hol minden küzködésnek,
minden szenvedésnek, de minden boldog-
ságnak is vége van.

Talán jobb is így: várni nyugodtan
a véget, mint félve, rettegni jöttén. Fél-
teni ezt az árnyékszerű létet, mely valódi
örömet oly keveset adhat; és azt, a mit
fukar kézzel adott is, megkeseríti a mu-
landóság érzetével, a kikerülhetetlen halál
gondolatával.

Sötét, nagyon sötét és hideg az élet!

Hogy valamikor én is más színben
láttam a világot... Hogy valaki, a ki
egykor mindent derültnek, szépnek, —
mindenkit jónak, nemesnek látott; és

minden gyarlóságnak tudott mentséget
találni: most mindent oly fakónak, szín-
telennek, — mindenkit, magával együtt,
oly végtelenül gyarlónak találhat; és
nem láthat oly magasztos dolgot, olyan
fényes erényt tündökölni, hogy annak söté-
tét árnyékát és gyarló háttérét is meg ne
lássam!

A tudás gyümölese oly keserű! Nem
az ez, a mit frivol elmék és érzéki lények
így neveznek; sem az, a mit tudomány-
nak mondanak. Nem az, és nem is veszít-
tette el Ádámmal — az egész emberiség-
gel — a jámbor, hívő sziv paradicsomát;
— mert a hány ember van, a ki érez és
gondolkozik, mindannyival ismétlődik az
elvesztő paradicsom tragikuma — a tudás
gyümölese az élet megismerése. Jaj an-
nak, ki ehhez eljutott s a boldogságban
megváltásra nem talált! Számára nincs
egyébb megoldás, mint a halál. És ha hite,
avagy kételye nem engedi, hogy ezt ön-
maga keresse: lassu tengődés lesz sorsa;
és még szerencsésnek mondhatja magát,
ha ninesen, a mit sajnáljon emitt s vár-
hatja nyugodtan a véget.

A véget! Ki mondja meg, hogy ak-
kor aztán vége lesz-e?

Én már éreztem egyszer a meg-
halást.

Beteg voltam; testben, lélekben nagy
beteg. Gyermekek adtam életet s a ma-
gam élete volt helyette távozóban: és
talán még rosszabb volt a mi fenyegetett.

Hetekig került az álom és gyötört a
láz s aközben sötét, felhőszerű borongás
szállotta meg egész valómat; mintha sűrű
fátyol borult volna rám, melytől nem bir-
tam szabadulni semmikép.

Oh, hogy könnyörögtem pilláimra az
álmot; oh, mennyire szomjuhoztam a
nyugalom, az öntudatlan feledés üdítő
balzsamát!

Hiába. Az a fekete felhő, mely lelki
világomra borult, rettegéssel töltötte el
egész valómat; s mig öntudatom pilla-
natra sem hagyott el: éreztem, mint nö-
vekszik perezről-perezre izgatottságom;
és mint válik mind erősebbé a korlát,
mely közém s környezetem közé emel-
kedett.

Hiába követtek el mindent velem
hiába igyekeztem magam is figyelni, szó-
rakozni, beszéd, zene, fölolvadás, mind el-
mosódott halk zümmögés gyanánt hang-
zott a lelkemen borongó fátyolon át; és

fáradtsággal, de zavartalanul és kellő időben az egész országban befejeztetett.

Darányi Ignác földművelésügyi miniszter, nagy hervadhatlan érdeme ez. Először jól megfontolta ő s aztán higgadtan cselekedett. Cselekvését a képzelhető legkedvezőbb siker kísérte, mert rettenetes katasztrófától mentette meg a magyar mezőgazdaságot, olyantól, melynek következményeire nyugodt vérrel gondolni sem lehet. A bevégzett tények sikeréhez most a jövőre nézve övrendszabályok sorakoznak, melyekben majdnem minden miniszterium érdekelve van.

Első sorban törvényhozási uton rendeztetni fog a munkaadó és munkás közti viszony.

A cselédtörvényt revideálni fogják.

Gondoskodni fognak a munkás szellemi képzéséről.

A kormány lehetővé akarja tenni, hogy a munkás földet vehessen, ha még oly kicsinyt is.

A hitelszövetkezetekről szóló törvényjavaslat, melyet a pénzügyminiszter még ez évben be-terjeszt, a munkásokra nézve fellette fontos.

Gondoskodik a kormány, hogy télen is legyen keresete a munkásnak, és hazai vállalatoknál, vasuti, vízi és egyéb építkezéseknél első sorban hazai munkások igénybevételére köteleztetnek a vállalkozók.

És ami fő: állat-, selyem-, szárnyas- és méhtenyésztés által is szándékozik a kormány mind biztosabb alapot adni a munkás lételének.

Az egész országban nagy a meglepedés. Gazdák és mezőmunkások ritka egyetértéssel elismerik a kormány gondoskodását és urbi et orbi hirdetik, hogy Darányi Ignác földművelésügyi miniszter neve új, áldásos korszakot jelent a magyar mezőgazdaság azelőtti szomorú terén. És ezt a részrehajlatlan dicséretet nem lehet elég hangosan hangsúlyozni és ismételni, mert megnyugvást és meglepedést visz az az egész országba.

Országgyűlés.

Budapest, aug. 10.

A képviselőház mai ülésében elfogadta a bűnvádi perrendtartás életbeléptetéséről szóló javaslatot és ezzel letárgyalta az utolsóját is azoknak a javaslatoknak, melyeknek elintézését a kormány a nyári szünidők előtt kívánatosnak tartotta. Holnap délelőtt még a javaslatot harmadszor olvassák, azután a hosszú és mozgalmas ülészek izgalmi után megkezdhetik a honatyák nyári szünidejüket.

A napirend előtt az elnökölő Szilágyi Dezső kikérte a ház beleegyezését ahhoz, hogy a felséges urnak augusztus 18-án, születése napja alkalmából a ház szerencsekívánatait tolmácsolhassa. Azután Apáthy Péter, az összeférhetlenségi bizottság elnöke mutatta be az inkompatibilitási bizottságnak Nopcsa Elek, Tisza István gr. és Polyák Béla összeférhetlenségi eseteire vonatkozó ítéleteit.

Miután az ítéleteket, melyek az inkompatibilitást egy esetre sem állapítják meg, a háznak felolvasták, áttértek a bűnvádi perrendtartás életbeléptetéséről szóló törvényjavaslat részleteinek folytatóságos megvitatására. Az egyes szakaszoknál Győry Elek, Rátkay László és Kossuth Ferenc ajánlottak módosításokat. Különös figyelemmel foglalkoztak az ellenzék szónokai a javaslatnak a katonaságra vonatkozó intézkedéseivel, melyekből erőnek erejével azt a tendenciát igyekeztek ki-

magyarázni, hogy az igazságügyminiszter kivételes helyzetet óhajt teremteni a hadsereg tagjai számára.

Erdély Sándor igazságügyminiszter felvilágosította a rémképeket látó ellenzék, hogy itt kivételes intézkedésekről szó sem lehet s kimutatta a többi módosításról is, hogy azok olyan természetűek, melyek egy egész rendszer revízióját czélozzák. Az igazságügyminiszter meggyőző felvilágosításai alapján a ház a javaslat szakaszait változatlanul elfogadta.

Lelkes, hosszantartó éljenzés hangzott fel a jobboldalról, a mikor az elnök jelentette, hogy bűnvádi perrendtartás nagy reformmunkájának életbeléptetése biztosítva van.

Az elnök indítványára elhatározták, hogy szeptember hó 27-éig érdemleges ülést nem tartanak s a ház további munkásságát a szeptember 27-kiü lésében fogja megállapítani.

Miután az elnöknek a szokásos szüneti felhatalmazásokat megadták, meghallgatták az interpellációkat.

Az első interpelláló Madarász József volt, a ki elpanaszolta, hogy már egy évtized óta észleli fájó szívvel, mint teszi tönkre a sajtó, a társadalom, a törvényhozás idegen, diák szavakkal édes anyanyelvünk tisztaságát. Most a nyári szünet előtt kötelességének tartotta, hogy erre a közoktatásügyi minisztert figyelmeztesse.

Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter az interpellációra a választ nyomban megadta. Kijelentette, hogy Madarász Józsefnek az egész Ház részéről nagy rokonszenvvel hallgatott felszólalását maga is helyesli és hatáskörében hajlandó oda törekedni, hogy a helyes és jó magyar szavakat idegen szavak ki ne szorítsák.

Ugy az interpelláló, mint a Ház is tudomásul vette a miniszter választát, azután Wittmann János interpellálta meg a földművelésügyi minisztert egy délvidéki ármentesítő-társulat igazgatójának ügyében.

Darányi Ignác földművelésügyi miniszter az interpellációra azonnal válaszolt. Kijelentette, hogy ez ügyben a pártatlan, tárgyilagos vizsgálatot haladéktalanul megindítja.

mig magam kimerítő részletességgel tudtam előadni betegségem minden tünetét és kétségbeejtő józansággal gondolkodtam s érveltem fölötte: a külső világ egyetlen jelensége sem talált utat vigasztalan lelkembe.

Csak álom, csak álom után vágycsoztam; csak attól várhattam szabadulást De hasztalan. Nem jött szemeimre álom és hiába volt minden esdeklésem, hogy altató szert adjanak.

Végre sok könyörgés után kaptam valamit, a mit csillapító szernek mondott az orvos. Ha idegei csillapodnak, megjön az álma is; így biztatott. És csak próbálni kell: tud az ember aludni — mindent tud; ha igazán akar.

Ha akar! Nos hát akarni fogok.

Az orvosságot már mind bevettem. Érzem, azóta nyugodtabb is vagyok.

Szememet erősen behunyom; nem akarok most gondolkodni. nem; csak aludni, aludni végre.

Lélekzésem zavar; — így nem alszom el. Visszatartom, hogy csak halkán száljon..., halkabban... még halkabban.

Már nem lélekzem és még mindig ébren...

Összekulcsolt kezeim ólomsúlyyal nehezednek szívemre s nem bírom őket onnan lefejtteni... mind a kettő olyan merev, hideg.

Oh borzalom, — hiszen ha nem lélegzem, meghalok! Levegőt hah, levegőt!

...Késő... már nem tudok lélekzeni... s ah, érzem már ott vagyok a hől gondolkodom.

...Vagyok... mi... ki... ?

És mégis érzek. Érzem, hogy egyre szállok. Köröttem sötét. Nem látok; de érzem az ürt, a végtelent. És szállok, szállok. Nem kérdelem, meddig, hova? Csak szállok, szállok...

Egy hang; — siró panaszhang, mely fáj és mégis jól esik. Hah, még, még! Egy pár kezecskémet érzem kinyulni, — testem van újra! és látom a gyertyát — az én kezem alatt! — meggyulni; s mig kezem a böleső felé nyul, hol picziny fiaeskám sikoltozik: hálafohász tör fel szívemből: oh, hiszen élek, — újra élek!

S a fátyol lefoszlott és én éltem. És vártam egyre — nem hajsoltam, mint annyi sok más, de vártam, hittel bizalommal — a boldogságot. És jött a halál és elvitte azokat, kik legjobban szerettek; és elvitte a piczinyke, édes fiut; — el hitem,

bizalmamat. És itt hagyott engem mint rideg mutatófát, sivatag pusztá közepén.

És most újra várok; várok.

Már nem félek tőle. Tudom, hogy akkor sincsen vége; — de miért rettegjem azt, ami elkerülhetlen?

Karem.

A szocialista.

Hol volt, hol nem volt? Nem is olyan messze csak a faluvégén — egy cigány.

Ezzel a cigánynyal történt az, hogy miután még soha életében nem evett kávévet folyton azon rimázkodott, hogy már csak ő egyszer kávévet ehetne.

Gyönyörű holdvilágos éjszaka takarta be az ő szokásos csillag táborával diszitett leplevel az erdőt, mezőt. Természetesen a falut nem zavarta semmi nesz, csak a fáradt bakter túlkének lomha, el-el-haló szava. Mindenütt csend volt, csak a a putriból hallatszott ki az én cigányomnak szaggatott, erős hortyogása.

Kreol ábrázatán a legelégedettebb mosoly vonult végig; kéjesen nyomogatta jobb ábrázatával a falu korcsmájában elhangzott Rákóczy után a pofába vágott bagó darabot.

Almodott.

És valjon mit?

Azt, hogy egy kávéházban ül; a pinczér rohan feléje, kérdezi: mi tetszik, és ő hetykén vágja oda: kávévet!

Ugy az interpelláló, mint a Ház tudomásul vette a miniszter válaszát.

A Ház az elnöklő Szilágyi Dezső lelkes éljenzése közben oszlott szét.

Tőr és revolver.

— Zeiterer nyug. kapitány merénylete. —

Berek-Böszörmény mellett véres összeütközés történt egy nyugalmazott csász. és kir. kapitány, uradalmi tiszt és egy nagy bérlő között. A kapitány neve ismerős a debreczeniek előtt is, abból az időből, amidőn szegény Fésüs Lajos bakakáplárt az Átkos földön föbelőtték. Mert Zeiterer József kapitány volt az, így hívják ennek a sajnálatos, párját ritkító berek-böszörményi esetnek az egyik szomorú hőst, akit a 30-szor egymásután ismételt vasbaveretés miatt végig elkeseredett Fésüs Lajos 39. gyalogezredbeli káplár gyakorlatra menés közben a Pavillon kaszárnya udvarán bosszúból leakart löni, ez előtt 15 esztendővel, épen mikor egy generális inspeciózta az ezredet. A Fésüs golyója ugyan ezélt tévesztett, hanem azért a szerencsétlen baka pár hónap múlva halálával lakolt a legsúlyosabb fegyelem sértés számba menő vakmerő kísérletért, hiába írott mellette kétezer debreczeni polgár felség folyamodványt a legfőbb hadurhoz.

Ugy látszik Zeiterer ur indulatoskodását azóta sem vetkőzte le. Mert csak a felkorbácsolt, féktelen harag és gyűlölet ragadhatta el annyira, hogy nem tudva szenvedélyén uralkodni, a művelt társadalom által előirt szabályok és alakosságok teljes mellőzésével törrel támadjon ellenfelére.

Hasonlóképp indulatos embernek írják Weiszlovics Gyula nagybérlőt is, akit Zeiterer megtámadott és hét szurással súlyosan megsebesített. Weiszlovics Nagyváradra való; egy ottani előkelő temetkezési intézet tulajdonosának a fia.

— Hidegen vagy melegen? kérdi a pinczér.

— Melegen!

— Igenis.

És miközben a kávé melegítették, a cigány felébredt, és így még álmában sem íhatott kávé.

Ilyen formán jártam én is, most mikor szívem, és lelkem Mármaros-Sziget felé vonzott. A velem egyforma dübörgéssel robogó vonaton álmadoztam, hogy a költő nyelvén szóljak: „Szemeim előtt képek vonultak el”. Hogy is ne? Egy olyan ember előtt, a ki rég óhajtotta hazája minden zegét zugát látni, ismerni, mily édesen kecsegtető közel jutni ahhoz a ponthoz, a hol meszeszerűen visszaható időkben, egy dicső nemzet elei tanyát ütöttek, hogy elfoglaljanak egy ma is virágzó édes hazát; egy olyan ember előtt a ki nem azért megy egy városba, hogy ott az építészeti művészetében gyönyörködjen, hanem hogy megismerje az emberek sajátságát, szokásait, viselkedését, az egyént a maga egyéniségében.

Egy csinosan meszelt házaival ékeskedő kis falu, rácsos ajtaival, virágos kis kertjeivel, a ház előtt fekvő erős fatörzs, amelyet sorsa arra kárhoztatott, hogy az esti harangszó elkongásáig rajta beszéljék meg a falu ügyét baját, és arra magasztosított, hogy rajta ülve szorítsa át derekát a falu délceleg legénye a legszebb leánynak, és rajta beszéljék meg, ki legyen a vőfély, ki a nyoszolyó, — nekem

A berekböszörményi véres összetűzésről a következőket írja a nagyváradi „Szabadság”:

A szomszédok.

Weiszlovics Gyula és Emil a gróf Csáki családtól Körösszeg-Apátiban jó idő óta bérben bírtak 3—4000 hold földet s békésen használták is. Mindkettő tartalékos huszártiszt.

Körösszegen tartózkodott a gróf Csáki család uradalmi intézője: Zeiterer József, ki cs. kir. kapitány és nyugalomba lépése után ide költözött s családjával együtt a csinos uradalmi épületben lakott; ahova a környék fiatalsága gyakran látogatott.

A szomszédosság s a társaság révén csakhamar ismeretséget kötött a két család, s jó viszonyban is volt egymással. A már deresedő kapitány szívesen látta a két Weiszlovicsot, kik a jó viszony ápolásán fáradoztak. Nem is zavarta meg ezt a barátságos viszonyt semmisem, ha a község előljáróságának ülésein a két virilis Weiszlovics nem indított volna reformmozgalmat. A befolyását féltő Zeiterer és a kissé heves modoru Weiszlovics Gyula ott összekerültek s midőn a községi képviselőtestületnek egy viharos ülése elvégződött, a régi barátság megszakadt. A pótlódó növelése ellenfelre talált Weiszlovics Gyulában s ennek kifejezést is adott.

A földtérkép ellopása.

A tulajdonképeni surlódás azonban egy térkép affairrel kezdődött. Weiszlovics látogatába voltak Zeitereréknél s közben Weiszlovics Gyula egy földtérképet talált a szifon szélén. Meglepetve látta, hogy egyik birtok perében döntő és felvilágosító adatokat szerezhet belőle s ezért elkérte s elvitte a térképet. Zeiterer ekkor nem volt otthon, csupán a nő.

Használat után a térképet visszaküldötték s Zeitererék a szomszédi szíveség biztosításával elfogadták azt.

Egyszer hire terjedt, jó idő múlva, hogy a Weiszlovics testvérek ellopták a térképet. És pedig úgy, hogy mig Weiszlovics Emil beszélgetett a hölgyekkel, addig Weiszlovics Gyula a szomszédoszo-

bából kilopta a térképet s elrejtve azt eltávozott.

A vád súlyos volt s a hir forrásaként Zeiterer József cs. és kir. kapitányt jelölték meg.

Weiszlovics Gyula a hir vétele után elégtételt kért Zeiterer Józseftől, ki azon azon indokolással, hogy az ügy katonai becsületbíróóság elé tartozik, az elégtételt megtagadta.

Erre Weiszlovics a 37. gy. ezred hadkiegészítő prancsnokságánál rágalmazás miatt följelentést tett Zeiterer József ellen, majd a büntetőbíróósággal keresett magának elégtételt. Weiszlovics Emil — ki mint bűnrészes volt a lopásban felütitve, — hasonló uton igyekezett az ügyet tisztázni s egyuttal maguk ellen is megkérték a becsületügyi eljárást a katonaságnál, melynek — mint tartalékos huszártisztek — kötelességében tartoznak.

Mindkét eljárás folyamatban van. Legutóbb az a kérdés nyert tisztázást, hogy a segédek — kiket Zeiterer József foglalkozás nélküli jött-mentnek mond beadványában — erre a tisztre méltók voltak-e?

Zeiterer József az esetet terjedelmes beadványban adta elő a katonai becsületbíróóságnak, okát igyekezve adni annak, hogy ő, mint nyugalmazott kapitány, miért tagadta meg az elégtételt. Okul a földtérképet hozza fel, melyet Weiszlovicsék elvittek az ő hire nélkül, bár annak hasznát nem vették s visszaadták felhívás nélkül.

Hét tör szurás.

Mikor az ügy már tisztázás előtt állott, gyanus mozgalom indult meg a föld népe között. Kezdték Weiszlovicséknál sztrájkolni. A biztosító társaságok megbizottai sokat időztek a szomszéd tanyán s hire terjedt, hogy Weiszlovicséknál nincs biztosítva semmi, ha léegnek, nem kapnak semmit.

De ezek csak szállongó hírek voltak, senkisémm hederített rájuk.

Közben Weiszlovicsék igyekeztek megszabadulni a szomszédától, de hasztalan; mert Zeiterer maradt s működött tovább.

Mikor az embert el akarják veszíteni az istenek, elveszik előbb az esztét.

jobban tetszik, mint az érdekek harezában egymást feltaszítani sosem lomha városi emberek, gyakran cifra nyomoruságúul szolgáló palotái.

Ezen álmódózásaimból felébredve ültem Szigeten egy nyomoruságos kinézésű kocsis, még nyomoruságosabb gebéi által vonszolt rongyos alkalmatosságába, amelyet ha az ember önmagának tetszelegni akar fiakkernek is elnevezhet.

A Szigetet körülövező heglánczolat természetes fogházául szolgál annak, aki egyszer odakerül, van is abban annyi szép mint amennyi csunya, van annyi bájoló, mint amennyi visszataszító, és mégis mikor távozni készül az ember elfelejt mindent, ami visszataszító, tele szívja tüdejét még egyszer a Kárpátok lehelte illatos ozonnal és bánatosan susogja: Isten veled, te szép, te hanyag, te bájos Mármaros.

És daczára, hogy mindent elfelejték egyet nem felejték el soha.

Nagy ott a szegénység! A füstös nyomorult oláh emberfeletti munkával, állatias dologgal keresi meg mindennapi kenyerét.

A nyomorult minden esztetika nélkül szükölködő lengyel zsidó sűrögve, forogva izzadó orczával, hajló derékkal, feltört marokkal nyújtja piszkos, haladni nem akaró vagy nem tudó de Isten tudja, a kor hívó szavát, hitsorsosaiknak kérését fenyegetését, az előhaladást folyton nógató

figyelmeztetését, semmibe sem vevő családjának a betevő falatot.

A szlatinai bányász, ez a fehér rab-szolga, aki a világtól családjától, elbucuszván, a „Szerencse fel“-t elrebege száll le a föld mélységes fenekére és nem tudva éjjel van-e, nappal van-e? vagdalja fejtő bárdját a kongó sziklába, ha napvilágra juttatja az újabb fáradságot előkészítő pihenés, vallásos áhitattal borul le szent képe elé, hálát ad a mindenhatónak, hogy testi erejének hanyatlásával is megérni engedje a napot, amelyen egy verejtékkal szerzett kenyér darabot nyujthat az övének.

És én ezt mind el tudom felejteni, hiszen a nyomoruságot hamar felejtí az ember.

Hanem a vendéglőben alkalmazott pinczért, akit egy félórai várakozás után felszólítottam, hogy: Hozzon levest és ő erre egy maradék liba czommbal teli tömött pofával azt válaszolta: Tessék várni, minden ember egyforma, én szocialista vagyok.

Ezt a pimaszt nem tudom elfelejteni. Ott ahol oly óriási munkával, keservesen keresük közt nem tudott fészket találni ez a modern betegség, még is nagyszerű, hogy akad egy liba húst rágó, frakba bujtatott majom, valami fővárosi salak, és ő szocialista.

Megállj pinczér, lehetsz még te is vendég!

Zeiterer is úgy volt. Rangja veszendőben, ellenfelei felülkerekedtek. A kétségbeesés vett rajta erőt és sötét tetre határozta el magát. Gondolta, hogy ha ellenfelét elnémitja, vége lesz mindennek s van a btkben egy szakasz, mely az önvédelemből elkövetett emberölést nem bünteti. S elindult sötét tervét végrehajtani.

Csöplés idénye volt s a béresek és munkások Weiszlovits Gyula tanyáján a kisudvarban szorgoskodtak. A nagy udvaron egyedül járkált Weiszlovits Gyula némelyek szerint vasbottal, mások szerint lovaglópálcával a kezében. Senki se közel, se távolban, legalább a látszat azt mutatta.

E pillanatban jelent meg a Weiszlovits Gyula tanyájának kapujában Zeiterer József és kir. kapitány, Weiszlovits megismerte s rákiáltott:

— Takarodjék ki!

Zeiterer hirtelen odaugrott Weiszlovits Gyula mellé s allítólag feléje szurt egy kezében tartott törrel. A szurás erőtlen volt.

Weiszlovits Gyula nem is érezte a szurást, csak azt, hogy mellbe ütötték. Lovaglóbottjával fejére vágott a kapitánynak, ki törrel még hatszor sujtott Weiszlovitsra. Egy szurás ajkán érte, kettő melten, három a karján, egy arczán.

Weiszlovits revolverét akarta zsebéből kivenni, de karja gyöngye erőtlen volt. Pataként ömlött belőle a vér. Jobb kezével szájjával akarta az elzárót kihuzni, hogy a fegyvert Zeitererre ráshesse. Nem tudta. A sok vérvesztés miatt összeesett.

A feljelentés.

A közeledő léptek zajára a merénylő hazasiertett. Weiszlovitsot vérvesztéstől ájultan hagyta a földön. Jó időbe került míg a körorvos megérkezett és Weiszlovits sebeire az első kötet alkalmazhatta. Azután a sebesültet bevitték Nagyváradra, hol Fráter Imre dr. főorvos szakavatott kézzel rakta a sebesülte a kötéseket.

Ezzel szemben Zeiterer József azt adja elő, hogy Weiszlovits Gyula öt vasbottal megtámadta és ő zsebkésével védte magát.

Az esetnek szemtanui vannak. Egy parasztleány és egy parasztleány kik a magtárban dolgoztak s az ablakon keresztül látták a mint Zeiterer közeledett. Kialtani már nem volt idejük, mert az összetűzés megtörtént, azt adják elő, hogy a zsebkés kinyitására idő nem volt, oly gyorsan történt az eset s váratlanul. Látták a lovaglópálcát a Weiszlovics és a tört Zeiterer kezében. A lovaglópálcza jelenleg a vádlevélhez van mellékelve.

Zeiterer József az eset után bement Nagyváradra s ott jelentkezett az ügyészségnél.

Weiszlovits Gyula Várady Zsigmond dr. ügyvéd által megtette a vádfeljelentést s egyuttal kérte a Zeiterer József letartóztatását, mert nemcsak az ő, hanem állítólag fivérének Weiszlovics Emil élete sincs biztonságban. A törvénytörés ma határoz e kérelem tárgyában.

NAPI HIREK.

— **A király születésnapja.** Ő felsége a király születésnapján tartandó hálaadó istentiszteletre szóló meghívókat ma küldi szét Komlóssy Arthur főjegyző polgármesterhelyettes az összes közigazgatási állami, katonai hatóságokhoz, hivatalokhoz, városi bizottsági tagokhoz. A meghívó ez:

Ő császári és apostoli királyi Felső, I-ső Ferencz József koronás királyunk legmagasb születésének folyó 1897. évi augusztus hó 18-dikára eső évfordulati napján a reformátusok kistemplomában

reggeli 8, a római katolikus templomban pedig reggeli 9 órakor tartandó hálaadó istentiszteletre van szerencsém t. ezimzett urat tisztelettel meghívni. Gyülekezés a városháza nagy tanástermében reggeli 7 és fél órakor. Debreczen, 1897. augusztus hó 10. Komlóssy Arthur, főjegyző, polgármester helyettes.

Özv. Szabó Lajosné.

Egy boldog matrona hunyta le örökre szeméit, aki mintaképe volt az igazi jó magyar asszonyoknak, a hü feleségnek és a gondos anyáknak; — aki — miként a klasszikus római világ Korneliája, legdrágább kincseiül a jó gyermekeket tekintette. Özv. Szabó Lajosné született Szakáll Veron urnő Debreczen egyik patricius családjának tiszteletre méltó feje fekszik a ravatalon, amelyet tizenkét felnőtt gyermek, ötvenkét unoka s nagyszámú dédunoka öntöz a gyász fájó könnyeivel. A derék urnőt rövid ideig tartókinos szenvedés után tépte ki a halál szeretett övéinek karjai közül; — de azzal az édes tudattal távozhattott tiszta nemes lelke a szebb tulvilágba, — hogy ő e mulandó földön mindenben betölté anyai és hitvesi hivatását. Nyolcz év mulva követte férjét, az áldott emlékü Szabó Lajost, aki a felesége által támogatott szorgalmával, becsületes törekvésével a Debreczenben 170 év óta virágzó kalmár Szabó család üzletét Debreczen legelső kereskedő házai sorába emelte, tiszteletet tekintélyt szerezvén annak a hazában szerte és a külföldön egyaránt. E helyen felemlithetjük azt is, hogy néhai Szabó Lajos volt az az áldozatkész polgár, aki ma is élő sógorával, a debreczeni kereskedők doyenjével id. Csanak Józseffel együtt 10,000 frt adományozása által megvetette az emlékkertek alapját. A szomorú halál, amelyről most a részvét legőszintébb szavaival adunk hírt, — ma reggel 1/2 5 órakor következett be. A haldokló ágyát gyermekei állták körül a nagyerdei fasoron lévő Rösler villában, ahol leánya Rösler Richárdné urnő nővéreivel együtt odaadó gondozással ápolta édes anyját. A haláleset városunk számos előkelő családját borítja mély gyászba. A gyászolók között vannak: Szabó K. kereskedelmi és iparkamara elnöke, Szabó Miklós, Szabó Sándor nagy kereskedők, Szabó Gyula gazdálkodó birtokos, Szabó Jánosné, a békés-bánati evangélikus református egyházmegye esperesének neje, Kaszanyiczky Endréné, Kardos Lászlóné, özv. Keresztfalvy Antalné, Zádor Lajosné, Rösler Richárdné, Vecsey Imréné és Szabó Emma urnők, — s ezek nagyszámú családtagjai. A családtagok fájdalomából kivészi részét a Csokonai nyomda részvénytársaság nagy személyzete is, amely társaságnak Szabó Miklós a megboldogult fia, egyik kiváló igazgatósági tagja. A temetés holnapután pénteken d. u. 4 órakor lesz, a Kossuth-utcai Szabó háztól. — Legyen áldott az elhunynak emléke. A család a következő gyászjelentést adta ki:

A. B. F. R. A. Mély fájdalommal tudatjuk a forrón szeretett felejthetetlen jó édes anyának, napának, nagyanyának, szépanyának, testvérnek és sógornénak özv. Szabó Lajosné sz. Szakáll Veronkának f. hó

11-én reggeli 4 1/2 órakor egy heti súlyos szenvedés után életének 73-ik, özvegységének 13-ik évében történt gyászos elhunytát. Kedves halottunk földi maradványai f. hó 13-án pénteken délután 4 órakor fognak az ev. ref. egyház szertartása szerint tartandó rövid ima után a Kossuth-utca 28-dik számú háztól a Kossuth-utcai sirkertben lévő családi sírboltba örök nyugalomra tétetni. Mely végtisztelettelre a megboldogultnak rokonait, barátjait és ösmerőseit bánatos szívvél meghívjuk. — Kelt Debreczen, 1897. évi augusztus hó 11-dikén. Gyermekei: Szabó Kálmán nejevel Fráter Etelkával és gyermekeivel; Szabó Mária férjével Szabó János békés-bánati esperessel és gyermekeivel; Szabó Teréz férjével Kaszanyitzky Endrével és gyermekeivel; Szabó Emma; Szabó Róza férjével Kardos Lászlóval és gyermekeivel; Szabó Ilona özv. Keresztfalvy Antalné gyermekeivel; — Szabó Vilma férjével Zádor Lajossal és gyermekeivel; Szabó Miklós nejevel Göttl Annával és gyermekeivel; Szabó Gyula nejevel Jakó Piroskával és gyermekeivel; Szabó Sándor nejevel Bosznay Etelkával és gyermekeivel; Szabó Veronka férjével Rösler Richárdval és gyermekeivel; Szabó Berta férjével Vecsey Zoltánnal és gyermekeivel. Féltestvére: Nádler Károlyné szül. Jakó Róza. Sógorai: Szabó Károly nejevel, Csanak József családjával. Sógornője: özv. Szabó Sándorné szül. Pfannschmidt Terézia.

— **A hortobágyi hidvám.** A Hortobágy folyó felett büszkén emelkedő hatalmas kilencz ivü terméskő hídral a város ősidők óta vámot szedhet. Ezt a régi jogot a város ujabban igazolta s ennek alapján a kereskedelemügyi miniszter a múlt év végén kidolgozott vámszabályzatot ujjlag megerősítette, mely most lép életbe. A miniszter a következő vámdíjakat engedélyezte: minden szekérbe vagy taligába fogott vonó jószág darabja után 5 krt, minden darab teherhordó vagy szabadon áthajtott nehéz jószágtól 2 krt, minden apró hajtó marha darabjától 1 krt. Az engedély okirat felsorolja a vámenteseket, akik közt vannak természetesen a helybeli állandó lakosok. E vámszedésből azonban a városnak semmi felesleges haszna nem lehet, mert a vámdíjak egyedül a hid fenntartására, esetleg újból előállítására fordíthatók.

— **Új aszfalt járók.** A Miklós- és Kádas-utcaiak még az idén aszfalt-járót kapnak. A városházán ma d. e. bontották fel a beérkezett négy zárt ajánlatot Körner Adolf tanácsnok elnöke alatt Stahl Géza főmérnök Muraközy László bizottsági tag, Tüdös József főszámvevő helyettes. Ajánlatot adtak be: Wallenstein Mátyás, Klein Sámuel, Zelenka Sámuel társvállalkozók, a The Neuschatel asphalte Company Limited, a hazai aszfalt és a magyar aszfalt társaságok. Hogy ezek közül melyik tette a legelőnyösebb ajánlatot, azt a pályázati feltételek egybevetése után tudhatjuk csak meg. A Miklós-utca aszfaltozására 15458 46 kr., a Kádas-utcaééra 7525 frt 58 kr. van előirányozva. A költségek felét a házbirtokosok fizetik.

— **A zónamészárszék.** Amin nem birt segíteni a debreczeni husvásárló közönségnek mostanában mind sűrűbben felhangzott panasz, a mit nem sikerült kivinni a városi tanács által elrendelt próbahusvásárlásnak sem, hogy tudniillik a piacunkon lévő tul drága husárakat lenyomja, azt most egy derék mészáros mester, Hegedüs György kivitte az általa két helyen, csapó-utczán a Slezák-házban és a Rózsa-téren felállított zóna-mészárszékeivel, ahol

48, illetve 44 krajczárjával különként a legjobb húst vásárolhatja a közönség azon része, mely a zóna-mészárszéket pártoló szövetkezet tagjainak sorába lépett. A szövetkezet tagjai rohamosan szaporodnak. A bátor mészáros természetesen darázs fészekbe nyult e vállalkozatával s már ma, a megnyitás után két nappal abban mutatkozik a reakció, hogy a zónamészárszék közelében két székben olesóbban adják a húst, mint a szövetkezet székében. Ez a körülmény azonban, mely csak ideig óráig tartó s csak a zónamészárszék megmontására irányul ne térítse el a szövetkezet tagjait a zónamészárszék pártolásától, ne engedje, hogy eselődése a néhány krajczár különbözetért a zónantantuszokkal zsebében, a megbízás dacára másfelé menjen vásárolni, csak hogy magának pár krajczárral több piacpénzt spóroljon meg. Ellenkezőleg minél nagyobb számmal lépjen a közönség a zóna hús szövetkezet tagjai közé, hogy így aztán piacunkon a szolid husarak állandóan biztosítottassanak.

— **Nyomdászok ünnepe** napok, sőt hetek óta sokat beszéltek magáról. Lázás munka folyik az egyesületi tagok között, szorgosan készülnek nagy napokra, jubileumi ünnepélyre, országos kongresszusra s mindezeket bezáró táncmulatságra. Napnap után gyűlés, intézkedés, munka jut az intéző erők osztályrészüül s szakadatlanul azon fáradoznak, hogy az ő ünnepnapjaik fényesen sikerüljenek. Debreczenben, az ő körükbe, szerte az országból eljönnek kartársaik s a városháza nagytanácstermében 20-án és 21-én megtartják országos kongresszusukat. A debreczeni nyomdász-egylet ez alkalommal tartja meg fennállásának huszonöt éves jubileumát s ide várja, fényes fogadtatásban részesíti a fővárosi nyomdászok „Ébredés” dalkörét. Valamennyi debreczeni dal- s más egyesületet felkérték, hogy tiszteljék meg az ő munkás életük e szép ünnepét azzal, hogy testületi-leg részt vesznek ünnepélyükön s azon a bevonuláson, a melyet 20-án, Szent-István napján délután az „Ébredés” dalkör tisztelőre rendeznek. Zenével vonulnak végig a főtéren, utjok egyenesen a Csokonai- és az Emlék-kerthbe visz, hogy ott babérkoszorút tegyenek Csokonai szobrára meg a honvéde- emlékre. Szép napok, a debreczeni nyomdászok ünnepnapjai lesznek ezek. Az ő kérésük, amelyet a debreczeni egyesületekhez intéztek, nem maradt siker nélkül; sorra jelentkeznek részvételre az egyesületek, hogy megjelenésükkel derék munkástársaik ünnepét minél fényesebbé, minél emlékezetesebbé tegyék.

— **Hazardírozó földmivesek.** A pénz nagy molochja, a börze, nem ezeket, hanem milliókat nyel el. Most azonban fordított ábrázata van, mint máskor. Rendszerint a vidék hordja áldozatait a bálványhoz, ezeket dob a kérlelhetetlen Moloch torkába. Most visszas képe van terménytözdőnek. Az eladó közönség, a kikkől a vidék kitelik, olyan árkülömbözeteket esap zsebre a 12 frtos buzaár emelkedésekre hogy, Nagyváradra állítólag egy millió frt börze nyereség jutott. A mi meglepő, a börzespekulánsok már a földmivelő nép sorából is kikerülnek: Mezőberényből egy földmivelőkonzorezium kötött májusban határidő üzletet és fejéknél haterer forinttal vonultak vissza a tisztos polgári magánéletbe. — A botnak azonban két vége van. — Ami a termény tözdén most történik, az egy emberéletben egyszer szokott történni, a börzejáték pedig olyan, mint a kártyaszennvedély, vonszolja az áldozatait a Moloch felé, azért inkább szomorkodva hallgatjuk, midőn a földmives osztály börze-spekulációiról beszélnek. Mert mindenkinél inkább való a börze-játék, mint a gazdálkodónak, ki az elemekkel úgy is állandóan a leghazardább börzét játsza.

— **A pipaárusok árulóhelye.** A tanács intézkedése folytán a pipaárulók sátra a Rózsa-tér elejéről a Sas-utca mellé, az eddig ott áruló kofák és fehérrusok közé helyeztetnek el. Az a hely, a hol eddig a pipákat árulták, ezután szabadon marad. Az új rend mártól kezdve lép életbe.

— **Köszönet.** Debreczeni Lajos ur a róm. kath. fiúiskola muzeuma számára két db. ritka példány s igen szépen kidolgozott disznófő esontvázat ajándékozott, melyért ez uton is fogadják az adományozó hálás köszönetünket. A tanító testület nevében *Kursinszky László* szertárőr.

— **Jótevő adakozás** című tegnap közölt hírünkben a gyűjtő kisasszony neve tévesen volt Lőw Saroltának szedve, *Lőw Karolina* helyett, aki a gálospetrii nyomorgó asszony családja fölsegülésére 5 frt 35 krt gyűjtött.

x **A Magyar Király kávéházban** ma, szerdán este kezd meg Rácz Laci hírneves fővárosi cigányprimás (Rácz Pali fia) jól szervezett zenekarával a több estére tervezett zene-estélyek sorozatát. Ajánljuk műértő közönségünknek a valódi zenei élvezetet nyújtó estélyek látogatását. Erős Jakab kávéház bizonyára ez alkalommal is kifejti ismert figyelme-ségét, hogy vendégei kitűnő hűsítő italokban részesüljenek.

Elektra Nagyváradon.

Hírlapírók ünnepe.

Fényesen kiállított meghívók járnak be az egész Tiszántúlt még fényesebben hirdetve az összetartás erejének eredményét.

Már magában véve mily magasztos látomány az, hogy a különböző politikai pártokhoz tartozó hírlapírók, társadalmi életükben mily békés egyetértéssel férnek meg egymás mellett, az érdekek kicsinyes harcát elnémitja a bajtársias őszinte közösítés bensősége.

Igy azután lehet szépet, és nagyot teremteni.

Irgy szemekkel tekintünk f. hó 15-én Nagyvárad felé, ahol a legnagyobb magyar tragika Jászai Mari közreműködésével eddig a hazában még meg nem kísérelt módon nyitott görög színpadon adják elő *Electrát*, visszavarázsolva az időök folyamát másfélszer évre terjedő időkre.

Ezen irigység érzetet, nem az erkölcsi, sem az anyagi siker biztos tudata kelti fel lelkeinkben, mert hisz e felett őszinte tiszta szívből, és kollegiális testvéri érzülettel csak örvideni tudunk, de irigylésre méltó az a helyzet, a melyet a hírlapírodalom Nagyváradon megtudott teremteni, irigylésre méltó az a viszony, amely a hírlapírók és Nagyvárad művelt közönsége közt megteremtődött.

Valjon mikor fog felragyogni a debreczeni hírlapírókra az a remény csillag, amely elvezet ahhoz a ponthoz, a hol ily szépet, nemeset és nagyot tud a hírlapírói kar és olvasó közönség elővarázsolni.

Mikor fog Debreczen város közönsége oly rokonszenvel, oly odaadással és szívvelésséggel tekinteni hírlapírói kis gárdájára miként teszi ezt Nagyvárad lakossága.

Jobbkezemet a szívemre téve kénytelen vagyok bevallani, hogy azon — hogy úgy mondjuk — közönyösségnek, amelylyel ezen nemes város a hírlapírók iránt viseltetik nem mindenben a nagy közönség az oka.

Ugy de a gyermeknek is azon kebel melegsége, a melyen táplálkozik, adja meg az életető erőt és azt senki sem állíthatja, hogy a debreczeni hírlapírodalomban a város közönsége kigyót melenget kebelén, mert ami eredményt kivivott magának Debreczen, abban minden esetre nem parányi rész jut a hírlapírodalomnak.

És nem öndicsékvés, hanem egy igen tekintélyes fővárosi hírlapírónak nyilatkozata az, hogy a debreczeni hírlapírodalom megüti még a fővárosi mértéket is.

A hírlap írodalomnál nem az egyének hibáit esetleg botlásait, a viselkedés szokatlanságát kell mérlegelni, mert hisz a hírlapírónak épügy, mint a művésznek a foglalkozásával járó folytonos ideges munkálkodás, az eseményeknek mélyebben való átérzése hozza magával, hogy elüt az élete, szokása, modora a rendszeres és órákhoz szokva munkálkodónak sajátosságaitól.

Hisszük, sőt bizton reméljük, ha talán a közel jövőben a helyi szövetség is felriad lethargikus álmából, Debreczen város művelt és az egész ország által élénk figyelemmel kísért közönsége nem fogja cserben hagyni azokat az embereket, a kik éjjelt nappallá téve, fáradtságot nem ismerve, utóvégre mégis csak Debreczen város felvirágzásáért szellemi niveaujának emelésére munkálkodnak.

De térjünk vissza a nagyváradai ünnepélyt előkészítő munkálatokhoz.

A kibocsátott meghívó a következően hangzik.

Meghívó.

Jászai Mari asszony, a nemzeti színház kitűnő tragikája régi művészeti ábrándját valóstította meg, mikor e hó 17-én, vasárnap, eljátsza a szabad ég alatt stylszerüen épített görög színházban Sophokles remek tragédiáját, *Elektrát*. Az előadás a nagyváradai Rhédey-kerthben ifj. Rimanóczy Kálmán műépítész által tervezett görög styllú színpadon lesz megtartva, mely előadásra tisztelettel meghívjuk és kérjük, hogy hely fentartása czéljából megtisztelő megjelenését és érkezésének idejét velünk tudatni kegyeskedjék.

Mezey Mihály, Lovassy Andor,
rend. biz. elnök. a V. H. O. Sz. n.-váradai
b. elnöke.

Fehér Dezső, Láng József,
a V. H. O. Sz. n. b. al- a V. H. O. Sz. n. b.
elnöke. pénztárosa.

Halász Lajos,
a V. H. O. Sz. n. biz. titkára.

A tragédia szereposztása következő:

Elektra	Jászai Mari.
Nevelő	Kesztler E.
Orestes	Mihályfi.
Pilades	Békefi.
Chrisothemis	Horvát Paula.
Aegisthos	Szendrei.
Klytmemnestra	Bácsné.
1-ső	P. Szép Olga.
2-ik	Paulainé A. B.
3-ik	Kulinyiné.
4-ik	Szabó Lajosné.
5-ik	Somló Emma.
6-ik	Magda Eszter.

Az előadás kezdete fél 4 órakor. Kedvezőtlen idő esetén a következő napon lesz megtartva. — Helyárak: Ülőhely I—III. sor 3 frt. IV—VIII. sor 2 frt. IX—XX. sor 1 frt. Állóhely 30 kr. — A nagy művész az előadás tiszta jövedelmét a „Vidéki Hírlapírók Szövetségének” ajánlotta fel, miért is a közönség szives pártfogását kérjük.

Jászai Mari valamint Mihályfi Károly Orestes személyesítője már csütörtökön Nagyváradra érkeznek, hogy megkezdjék a próbákat az előadásból, a melyben kívülök a nagyváradai szintársulat legelőkelőbb tagjai vesznek részt.

Az erkölcsi siker minden kétségen kívül áll: az anyagi sikert pedig az eddig történt előjegyzések és jelentkezések nagy száma biztosítja. Az előjegyzett jegyek holnap, szerdától kezdve Láng József szövetségi pénztárosnál már kiválthatók.

A rendezőség, melyben a hírlapíró-

kon kívül Mezey Mihály elnök, Kuncz Gusztáv és Balla Kálmán buzgólkodnak, szétküldött a meghívókat. A vendégeket szombaton ünnepélyesen fogadják; előrelátható, hogy a fővárosi sajtó, valamint a művészvilág képviselőin kívül Nagyváradra érkeznek ezuttal Festetich Andor gróf, a nemzeti színház igazgatója, Keglevich István gróf, Ditrói Mór, Evva Lajos, Porzsolt Kálmán, Krecsányi Ignác stb.

Tanügy.

* **Beiratkozás az akadémiákra.** A debreczeni ev. református főiskola theologiai és jogakadémiai tanszakain az 1897/8. iskolai évre szóló beiratások szept. nyolcz első napján fognak végbemenni, a tanév pedig ünnepélyesen szept. 9. d. e. 9 órakor nyílik meg. Javító és pót-vizsgálatokra az illető dékáni hivatalokban szept. 2. délig tartanak. A jogi alap- és államvizsgálatok, valamint a theologiai alapvizsgálatok szept. 6. kezdődnek s a jelentkezők kellőleg felszerelt kérvényei a dékáni hivatalokban szept. 4. délig benyújtandók. Bentlakás, tandíjkezdvezmény és tápintézet iránti kérvényeket az illető dékáni hivatalok szept. 3. délig fegadnak el. Az akadémiába való első felvétel alkalmával 2 frt 60 kr beirási díj a kell fizetni. A tandíj egész évre, joghallgatóknál 30, hittanhallgatóknál pedig 15 frt, a mely összegek azonban a fennálló szábaályok értelmében, (felényire vagy $\frac{1}{4}$ -része) mérsékelhetők, vagy teljesen el is engedhetők. Bentlakási díj 8 frt. Tüzetesebb tájékoztatást az akadémiai évkönyv nyújt. Debreczenben, 1897. aug. 11. Az igazgatóság.

A só.

— Nem igaz történet. —

A sok képzelt amerikai nagybácsi és nagynénin kívül nekem is van egy nagyném, akitől — mint annyi más — én is örökölni szeretnék.

De ezt a nagynénit is, mint az annyi másokat az emberi kor legvégső határáig terjedő életkorral áldotta meg az Ég.

Már éppen tíz esztendeje óta érzi közelni halála napját; tesz bolonddá engem, az ismerősöket, meg a gyóntató papot.

És ezelőtt husz évvel boldogult nagybátyámnak nem volt már otthon szava, mert a néni minden szire-szóra rosszul lett és tettetett ájullással esett a karos székbe, hogy: Jaj! végem van, meghalok.

S mikor a bácsi tíz év után erre a kitérésre azt merte mondani hogy: Sokszor mondtad mama, sosem volt igaz, — a néni mérgében valósággal elájult, ébredése azonban szegény nagybátyám halála volt, mert négy hónap alatt agyonszekirozta — meghalt.

A Néni még most is siratja a bácsit, de nem azért, mintha nagyon sajnálná, hanem mert azóta nincs, akit olyan nagyon tudjon szekirozni, mint azt szegényt.

Néha megkér engem, hogy tegyem fel a bácsi házi sapkáját, milyen jól áll az nekem. És én megteszem, ekkor a néni szeme egyet villan, mint a vén csata ló a trombita szóra felvágja fejét; aztán van ott hol kend, hol te, de az hogy becsületes ember vagyok, míg a sapka a fejemen van, nem hallatszik.

S mikor már szólni nem tud, csak libeg, én leteszem a házi sapkát, ő össze esik a divány sarkában, mi lefektetjük, az orvost elhivatjuk, aki bár constatalja a végkimerülést, mégis reggel 7 órakor már úgy fogyasztja a néni a félliteres csészéből a kávé két vizes zsemlyével, mintha semmi sem történt volna.

A delet már alig várja és az a kedves szokása van, mert fél a gyomor ráktól hát úgy győződik meg hogy nem-e forró a

leves, hogy a mutató ujját belemártja a feleségem leveses tányérjába.

Szegény asszonykám, az örökségre való tekintetből már úgy szoktatta magát, hogy míg a levest esszük nem jön be a szobába; hogy csak ezt az étvágygerjesztő jelenetet elkerülje.

Egy hasznát tudjuk venni, roppant üldözi a legyeket. A fegyvere nem valami választékos az bizonyos, mert az már nagy csatákat vívott meg a bácsi életében, lévén az a — papuesa. Ezzel aztán mindegy neki akár az ablakdeszkára, akár a torta tetejére, vagy az én ábrázatomra száll a légy úgy oda vág, mint Ladányba a ménkü.

És eldörmög egy negyed órát minden egyes elhullott légy tetem felett, miközben annyi ösét emlegeti annak a szegény légynek, hogyha ember lett volna, azzal csász. kir. kamarás lehetett von.

Na gondoltam, Debreczenben majd csak elpusztítja ötöt a rossz víz, meg a rágós hus, de óh fatum! itt is utóbb is elkészül a vízvezeték, és megnyitott a zóna-mészárszék, ahol állítólag oly jó húst mérnek, hogy el él tőle az ember száz esztendeig.

Nagyon szereti a néni a sós kilit, a sós kalácsot, a sós uborkát és a sós libapescenyét.

Mindig azon ábrándozott, hogy ő csak azt szeretné látni, hogy hogyan terem a só.

Hiába beszéltem neki: hogy úgy mint a veremben a krumpli, nem hitte el: váltig magyaráztam, hogy kibontják a földet, lemennek az emberek és kosárszámra kihordják a sót, azt mondta rá, tegyem bolonddá az öreg apámat, már mint az ő sógorát.

— Én nem teszek bolonddá senkit, mondom én, hanem megyek Szlatinára — jöjjön velem.

A néni ráncos arca oly sima lett mint a Hortobágy, a füvet természetesen a kinőtt szakál szájak jelképezték.

Ekkor láttam, hogy igaz az a közmondás, hogy a „vén keeske is megnyalja a sót” — meg is nyalta.

A néni velem jött.

Nagyszerű volt, mikor a bányába leereszkedéskor az ülnöki részére felkötötték a bőr kötényt, feltette a negyvenéves okulárét, hogy meglássa a sót. Egy nyugdíjazott öreg sótsíz volt a vezetőnk, igen udvarias ember, szakasztott olyan volt mint a bácsi.

Én elbarangoltam a sóbányában, ők egyedül maradtak.

Mikor a liften szálltunk felfelé, azt mondja a néni.

— Megyünk a mennyországba ugy-e Jónás?

— Igen édes! feleli a sótsíz.

Uram fia! Kisült hogy a néni megkérte a sótsízet.

Tehát az öreg keeske is megnyalja a sót! Készülünk a lakodalomra! hogy az örökséggel mi lesz? — nem tudom, de nekem kezd nem izleni a sós étel. Szegény sótsíz, napjaid megvannak számlálva.

ö-j.

CSARNOK.

Thália Sólyomkeőn.

Irta: Mándoky Sándor.

(Folytatás.)

Ah főur! Ilyen szégyen, ilyen gyalázat nem ért engem még soha. A törvény nem engedi, hogy a mesterembernek, ha adósságai vannak, elvegyék a szerszámaikat és a nemzet napszámosságának lefoglalják és bírói zár alá teszik kelleiket és nincs, nincs apelláta. Hát van igazság ezen a nyomorult földtekén?

De hát miért nem hivatkozott a törvényre; hisz' tudtommal a színházi kellek se foglalhatók le úgy, hogy visszatartsák őket.

Kérem alássan a bíró azt mondta, hogy miután nekem nincs állandó lak-helyem — művész hazája széles e világ! — és mint ilyen nem lévén mindig található; így nem lát bennem teljes garantiát; ennek okáért három hétig zálog gyanánt letartja ládáimat és ha addig nem váltanám ki azokat, e határidő letelével elfogja licitáltatni drága vagyonom, nagy áldozattal szerzett kincseimet, hogy ádáz hitelezőim igaztalan követeléseit a befolyó összegből kifizettessenek.

Hiába tiltakoztam e törvénytelen ség ellen. A bíró még gorombáskodni kezdett velem s nagy hetykén így fejezte be igaztalan ítélezését: utóvégre azok a czifra rongyok nélkül is lehet komédiázni! Hah! Rongyoknak diffamálni az én drága és fényes costumejeimet! De hát mit ért az ilyen ember ahoz; mit tudja ő azt, hogy mi az a magasabb művészet? Csepürágás ördög hilinta, Paprika Jancsi kell ezeknek, de nem a szent, a magasztos Thalia.

Hát biz' ez baj; de nem olyan nagy, hogy segíteni ne lehetne rajta.

Epp ennek a segítségnek az irányában vagyok én most bátor alkalmatlankodni a kedves főurnak.

— Csak nem akarod, hogy én vált-sam ki a vaczakodat? — Heureka!!!

Tudja mit, direktor ur, adok én magának egy jó tanácsot. Egyebet ugyan hiába is vársz! Nézze — a hallhatatlan Garriek Dávid is feszes angol udvari öltönyben, fején hatalmas allonge parókéval kreálta Julius Caesart és azért a finnyás londoni közönség még sem ütközött meg az ő ruházatán, hanem tombolva ünnepelte az ő csodás művészetét. Már pedig ha ez nem is olyan nagyon régen meg-ment Londonban: miért ne játszhatnak el maguk is Sólyomkeőn Don Juant a nappali ruháikban?!

De kérem, hát az illusio!

Ugyan hagyjon békét. Hahaha! Sólyomkeőn a színházi illusio nem olyan követelő. E felől teljesen nyugodt lehet; mi nem fogjuk a ruhájukat kritizálni.

De főur mégis...hátha a közönség többi része...

Ah! Hát mondja meg kérem nekem; mit tudja az a szegény tót, ha véletlenül betéved a színházba, hogy milyen ruhában járt az a Don Juan! Önöknek a jövedelem az első, az pedig úgy hiszem a körülményekhez képest kielégítő lesz.

Hogy köszönjem meg ezeket a szép és bátorító szavakat? A főur igazán még a haldoklóba is tud reménységet önteni.

Hja' barátom, az meg már az én mesterségem.

Igaz, igaz. Hanem azért mégis csak nagyobb volna a külső hatás, ha lenne valami extra uniformis.

Extra uniformis? Jó, megpróbálunk ezen is segíteni valahogy. Nézze csak direktor ur, van itt az én előszobámban egy szekrény, ebben tartjuk mi a kislejtezett ruhadarabjainkat. En úgy hiszem, bizonyosan fog közöttük olyanokat találni, a melyek egy kis átalakítással teljesen megfognak felelni a szükség követelte kívánalmaknak.

De kérem alássan...

Sohse teketóriázzék, — szívesen bo-esátom rendelkezésére.

Oh köszönöm, alássan köszönöm. Fizesse a jó Isten ezerszeresen vissza a főur kegyes jó cselekedetét.

Pataki ur, én azt tartom, segítségünk másokon és akkor rajtunk is segítve leend.

Arany száznak arany igazsága.

Váltsa fel hát aprópénzre.

Megpróbálkozom vele és így kegyes engedelmével bátor leszek abban a bizonyos szekrényben egy kevésbé circum-spectálni. Ha talán a kulesesát szabadna

kérem, miután az idő már nagyon is előrehaladott. — Először hallom tőled. Ez jó jel! —

Nincs az sohase bezárva, csak tessék egész bátran kotorászni benne.

Megyek — megyek. — Hála Istennek! — Ha főtisztelendőségem olyan kegyes lenne...

(Folyt. köv.)

Vegyes.

Betyárnóta.

„...Én Istenem, annyi bánat
Négy kis hurban, hogy
fér meg.—“

Az utszéli csárda ivójában
Hegedűző, szilaj nóta járja —
Benn mulat a félvármegye
Leghírhedtebb, rettegett betyárja.

„Huzd rá cigány! ne sajnáld az ujjad!
Az angyalát ennek a világnak!
Ne czinczogatd azt a vidám nótát —
Szomorú kell a futó betyárnak!“

Hegedül a cigány — siró hurja
Majd megszakad a bánatos dalba' . . .
Előkapja a betyár fokosát,
Tövig vágja a recsegő falba.

„Összetöröm poros nyekergődöt
Ha csak ilyen nótákat tudsz huzni!
Rikasd meg az angyalt is az égben —
Ha nem tudod ereggy sarat gyurni!“

Másba kezd az öreg cigány ujra,
Fehér haja lelohog a hurra —
Én Istenem, micsoda nótát huz?
Fél-fél riad, tompán tovább zúg, bűg.

Lehajlik a betyár az asztalra,
Ugy hallgat a kesergő dalra —
Boros asztalt fűrészi könyörbe . . .
Félvármegye rettegett betyárja.

„Betyár vagyok — a bánat tett azzá,
Akasztófa virágává, gazzá —
Rólam szólott a nótád beszéde . . .
Áldjon meg az Ur Istenem érte!“

„Áldjon meg a . . . — lefordul a földre,
Hogy felveszi zokogó cigányja
Halott már a félvármegye
Leghírhedtebb, rettegett betyárja.

(1897.)

Rácz Lajos.

(Ritka emlékező tehetség.) A Milanó melletti Sondrióban él egy gimnáziumi tanár, akinek valóban csodás emlékező tehetsége van. Fogadott valakivel, hogy Dante „Divina comoediá“-ját az első sortól az utolsóig fejből előadja. Nagyszámú közönség előtt kezdte a szavalást, szavalt az egész éjen át és másnap délután 2 órakor volt készen, anélkül hogy egyetlen egyszer is megakadt volna. Ellenben senkisé akad, aki 20 órán keresztül végig hallgatta volna a fejművészt, anélkül hogy el ne aludt volna. Ennél fogva a publikum éjféljárt két csoportra oszlott, melyek közül felváltva az egyik aludt, a másik mesés mennyiségű feketekávé elfogyasztása mellett görcsösen hallgatta az előadást.

(Soha.) Esketés alkalmával kérde a pap a cigány-vőlegénytől: Nemde soha sem hagyod el leendő hitvestársadat? Soha! felel a kormos, csak mikor hegedülni megyek!

(Nem sikerült vadászni.) No ez a vadászati nem sikerült, egész nap csak egy nyulra lőttem. S eltaláltam? Találni eltaláltam, de aztán a nagy gazban nem tudtam megtalálni.

(Egyről másról.) Br. Noposa volt intendáns tudvalevőleg provokáltatta Stojlov bolgár miniszterelnököt. Ha ez Gajary Odön és gr. Török főispán segédeknek nem válaszolna, úgy Noposa báró nyílt levélben vesz magának elégtételt, amely levelet az összes lapokban közzé fog tenni. — Milán szerb király súlyos betegen fekszik Bécsben. Az orvosok már az életéről is lemondtak. Bajához csúsz járult s kétségbeesetten szenved vele. Számos magyar mánás meglátogatta a nagybeteg Milánt. — Kossuth Fereencz orsz. képviselő a Kossuth-család hozzájárulásával a múzeumban helyezte el őseinek, az 1661-ben elhunyt udvari Kossuth Miklós turóczi megyei alkapitánynak világos sárga damasztelyemből készült temetési zászlaját s török fogságban hordott súlyos vasbilincseit. — Különös licitáció lesz a napokban Sirok községben. Eladják a siroki várat, a rég mult idők ezen nevezetes tanyáját. Az egész vár területe 14 hold sziklás, köves anyag. Valami élelmes vállalkozó veszi majd meg és kőbányát nyit ott s fölrobbantja a híres siroki várat. Sie transit gloria mundi! — Strossmayer püspök közbenjárása következtében Zágrábban, Eszéken és Diakováron jezsuitákra bízzák az iskolák vezetését. Onnan aztán könnyű lesz a jezsuitáknak Magyarországon is a térfoglalás. — A colchesteri (New-York állam) methodista vallású lakosság nemrég megtudta, hogy a kevés számú zsidók gyűjtést indítottak a városban, hogy maguknak zsinagógát építhessenek. A methodisták e hirre felajánlották a zsidóknak templomukat szombaton való használatra. Minthogy pedig a zsidóknak az ajánlat elfogadása iránt agályai támadtak, mivel a szöszék felett kereszt állott, gondoskodtak róla, hogy a keresztet minden szombaton eltávolítsák és vasárnap ismét feltegyék. — Berlinbe most érkeztek meg az első japáni levelező-lapok, melyek kék és fekete nyomásban japáni tájképeket mutatnak. Eddig hétfajta japáni képes lap érkezett Európában, melyek közül különösen a kényomásuak festenek pompásan. — Viktória királynő jubileuma alkalmával két gyarmati miniszter érkezett Londonba, kik nejeikkel együtt a Czeczil-szállodában laktak. A számla, melyet most állítottak össze, ugyancsak borsos. A miniszterek pár heti lakásért nem kevesebb mint 84,000 frtot fizettek.

Közgazdaság.

* Vonatközeledés Kolozsvár és Nagyvárad között. A mióta az Egeresenél történt földesuszamlás a vasuti pályát elrongálta, csak nagy kerülővel és hosszú utazás után lehetett eljutni a Királyhágón innenről Kolozsvárra, vagy Kolozsvárról mi felénk. — A kedvezőtlen állapoton némileg segít a kereskedelmi miniszternek legújabb rendelete, amely szerint addig, a míg a pályát helyreállítják, a közlekedés korlátozott átszállással történjék. A hét kilométernyi uton deszkák lerakásával jó utat készítenek, amelyen az utazók gyalog közlekedhetnek, az utasoknak kézi és 25 kgr-ig terjedő súlyllyal feladott podgyászát áthordással közvetítik. A 25 kgr-nál nehezebb podgyászokat nem közvetítik, illetve a feladásnál visszautasítják, vagy kerülőúton szállítják el. Hasonlóképpen ezen a rövidebb uton fogják szállítani a levél- és pénzküldeményből álló csomagokat. Ez az átszállással való közlekedés f. hó 8-án az Egerestől 4 óra 43 perczkor induló vegyes vonattól vette kezdetét. A közlekedés a gyorsvonatok kizárásával következőkép történik:

Budapest felől: Csucsáról regg. 2 óra 52 p.-kor induló s Kolozsvárra 6 óra 14 p.-kor érke. 526. sz. vegyesvonatnál. Budapestről d. u. 5 óra 45 p.-kor induló

s Kolozsvárra regg. 6 óra 58 p.-kor érke. 508. sz. személyvonatnál. Bánffy-Hunyad-ról d. u. 2 óra 01 p.-kor induló s Kolozsvárra d. u. 5 óra 22 p.-kor érke. 562. sz. személyszállító tehervonatnál.

Budapest felé: Kolozsvárról regg. 7 órakor induló s Budapestre este 6 óra 20 p.-kor érkező 505. sz. személyvonatnál. Kolozsvárról d. u. 2 óra 28 p.-kor induló s Csucsára d. u. 5 óra 43 p.-kor érkező 525. sz. vegyesvonatnál. Kolozsvárról d. u. 5 óra 40 p.-kor induló s Budapestre regg. 7 óra 10 p.-kor érkező 507. sz. személyvonatnál.

Ezen intézkedés mellett az egyes vonatok menetrendjében némi változtatás történt, nevezetesen a Kolozsvárról este 6 óra 13 p.-kor indult 507. sz. személyvonat indulása ideiglenesen d. u. 5 óra 40 p.-ben állapított meg s közlekedik Egeresig, onnan pedig tovább Budapestig: az Egeresről d. u. 3 óra 42 p.-kor indult 562. sz. személyszállító tehervonat, ideiglenesen délután 3 óra 25 p.-kor indul Egeresről.

Érték-tőzsde.

A debreczeni „Közgazdaságbank részv.-társaság“ közlése. 1897. aug. hó 11-én.

Államadósság:

Magyar aranyjárdék 4%.	—	122.30	122.80
„ vasuti beruházásiköt. 4%.	—	122.25	123.25
„ koronajárdék 4%.	—	99.90	100.40
„ regále vált. köt. 4%.	—	100.75	101.75
Osztrák aranyjárdék 4%.	—	123.25	123.75
Egységes államkötvény 4%.	—	102.—	102.50
Tisza-szegedi 4%-os nyer.-sorsj.	—	141.—	142.—

Részvények:

Magyar hitelbank részvény	—	400.25	400.75
Osztrák hitelbank részvény	—	368.80	369.—
Magyaripar- és keresk. bank. r.	—	103.75	104.25

Sorsjegyek:

Magyarjelzálogbank 4%-os sorsj.	125.50	126.50
„ 3%-os	102.50	103.50
Osztrák földhitel sorsjegy 3%.	123.—	124.—
Magyar vöröskereszt sorsjegy	10.25	10.75
Oszták	20.—	20.50
Olasz	12.25	12.75
Bazilika sorsjegy	6.70	7.20
Jó-sziv	3.90	4.20

Pénznemek:

Cs. és kir. arany	—	—	5.63	5.69
20 márkás arany	—	—	11.73	11.77
20 frankos arany	—	—	9.52	9.55
1 Sovereigns	—	—	11.95	11.99

Budapesti gabona-tőzsde.

I. Készáru-üzlet.

1897. aug. 10.

Buzát ma valamivel jobban kínáltak, a kereslet korlátozott volt. Elkelt szilárd irányzat mellett 12.000 mm. 5—10 krral olcsóbb áron. Egyébb gabonaneműekben gyöngye volt a forgalom változatlan árák mellett.

Eladatott:

Buza. Uj. Tiszav.: 100 mm. 79 kg. 12.25 frton, 100 mm. 79. kg. 12.35 frton, 100 mm. 78.5 kg. 12.25 frton mind három hónapra.
Uj Zab: 6.—6.50.

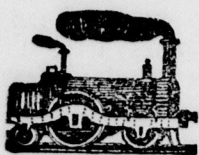
II. Határidő-üzlet.

Az irányzat szilárd volt, többszöri árhullámzás mellett az árák emelkedtek. Hivatalos felmondások: 1000 mm. tengeri. Hivatalos zárófolyamok. Déli 1 órakor:

Buza márcz.—ápr.-ra	1897	11.14—11.17
„ szept.—októberre	1897	11.25—11.28
Rozs	1897	8.67—8.70
Tengeri máj.—jun.-ra	1898	5.66—5.68
„ aug.—szept.-re	1897	4.96—4.97
Zab szept.—okt.-ra	1897	6.17—6.20
Repeze aug.—szept.	1897	13.53—13.45

Zárlat d. u. 4 órakor:

Buza	őszre	1897	11.29—11.30
"	máj.-juniusra	1897	11.16—11.17
Rozs	őszre	1897	8.60—8.61
Zab	"	1897	6.17—6.19
Tengeri máj.	—jun.-ra	1897	5.65—5.66
"	julius—aug.-ra	1897	4.93—4.95
"	aug.—szept.-ra	1897	5.03—5.04
Repce	"	1897	13.45—13.50

Vasuti menetrend.

Érvényes 1897. május hó 1-től
— Egységes vasuti idő szerint. —

Debreczen—Budapest (M. áll. v.-tól.)			
Debreczenből indul	Vonat	Érkezik	
P.-Ladány	12. déli	Vegyesvonat	1.28 délután
P.-Ladány	3.48 délután	Tv. sz. sz.	6.24 délután
P.-Ladány	8.15 este	Személyvonat	9.45 este
Budapest	8.53 reggel	Gyorsvonat	1.50 délután
Budapest	12.36 délután	Személyvonat	8.10 este
Budapest	10.37 este	Személyvonat	5.45 reggel
Debreczen—M.-Sziget			
Királyháza	5.30 reggel	Gyorsvonat	1.—délután
M.-Sziget	3.05 reggel	Személyvonat	9.50 délelőtt
M.-Sziget	4.07 délután	Személyvonat	11.—este
M.-Sziget	6.59 délután	Gyorsvonat	11.40 este
M.-Sziget	7.58 este	Tv. sz. sz.	8.03 reggel
Debreczen—Szerencs			
Szerencs	8.25 reggel	Személyvonat	11.26 délelőtt
Szerencs	4.02 délután	Személyvonat	7.07 délután
Szerencs	8.10 este	Személyvonat	11.—este
Debreczen—Füzes-Abony			
Füzes-Abony	4.42 reggel	Vegyesvonat	10.24 délelőtt
Füzes-Abony	4.12 délután	Vegyesvonat	7.56 délután
Debreczen—Nagy-Léta—Vértess			
N.-Léta—Vértess	8.35 reggel	Vegyesvonat	10.46 délelőtt
N.-Léta—Vértess	4.17 délután	Vegyesvonat	6.20 délután
Debreczen—Büd-Szt-Mihály—Tisza-Lök			
B.-Szt-Mihály	5.28 reggel	Vegyesvonat	8.58 reggel
B.-Szt-Mihály	8.57 délután	Vegyesvonat	4.58 délután

* Minden kedden
** Csak Tisza-Füredig.

Budapest—Debreczen			
Debreczenbe érkezik	Vonat	Indul	onnán
P.-Ladány	7.40 reggel	Tv. sz. sz.	6.12 reggel
P.-Ladány	5.16 reggel	Személyvonat	4.08 reggel
Budapest	8.47 délután	Gyorsvonat	9.15 este
Budapest	6.54 délután	Személyvonat	9.40 délelőtt
Budapest	2.40 éjjeli	Gyorsvonat	2.15 délután
Budapest	2.40 éjjeli	Személyvonat	7.05 este
M.-Sziget—Debreczen			
M.-Sziget	7.50 reggel	Személyvonat	4.—reggel
M.-Sziget	12.16 délután	Személyvonat	6.—reggel
M.-Sziget	6.58 délután	Személyvonat	1.35 délután
M.-Sziget	8.43 este	Gyorsvonat	4.—délután
M.-Sziget	10.22 este	Személyvonat	3.56 délután
Szerencs—Debreczen			
Szerencs	8.07 reggel	Személyvonat	5.—reggel
Szerencs	12.21 délután	Személyvonat	9.07 délelőtt
Szerencs	7.50 este	Személyvonat	5.13 délután
Nagy-Léta—Vértess—Debreczen			
N.-Léta—Vértess	7.25 reggel	Vegyesvonat	5.25 reggel
N.-Léta—Vértess	3.18 délután	Vegyesvonat	1.05 délután
Sáránd	8.33 este	Vegyesvonat	9.25 este
Büd-Szt-Mihály—Tisza-Lök—Debreczen			
B.-Szt-Mihály	8.17 reggel	Vegyesvonat	5.25 reggel
B.-Szt-Mihály	6.49 este	Vegyesvonat	3.27 délután
Füzes-Abony—Debreczen			
Tisza-Füred	8.—reggel	Vegyesvonat	4.18 reggel
Füzes-Abony	5.32 délután	Vegyesvonat	11.35 délelőtt
F.-Abony	7.47 este	Vegyesvonat	5.22 délután

* Csak P.-Ladányig.
** Csak Szatmárról
*** Ünnap és vasárnapokon június 1-től szeptember 15-ig
**** Csak Obad-Kőszig.

Kiadó és laptulajdonos:

„Csokonai“ nyomda és kiadó részvénytársaság.

Felelős szerkesztő: Zoltai Lajos.

Nyilttér.

Henneberg-selyem csakis akkor valódi, ha közvetlen gyárból rendelik — fekete, fehér és színes 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — sima, csikos, kockázott, mintázott, damasztolt s. a. t. (mintegy 240 különböző minőség és 2000 mintázatban s. a. t.) a megrendelt árukat postabér és vámmentesen, házhoz szállítva, valamint mintákat postafordultával küldenek **Henneberg G.** (os és kir. udvari szállító) selyemgyárai Zürichben. Svájcba címzett levelekre 10 kros és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek.

A debreczeni kir. ítélőtábla elnökétől.

1957. eln. szám.
1897.

Árlejtési hirdetmény.

A debreczeni kir. ítélőtábla és kir. főügyészség, ugyszintén a debreczeni, a máramaros-szigeti, a nyíregyházi, a szatmárnémeti, végül a zilahi kir. törvényszék s az ezek területén lévő kir. járásbíróóságok irodái szükségletére az 1898-ik évre mintegy 11.000 forint (22.000 korona) áru és alább egyenként is meghatározott mennyiségű, továbbá az árlejtési feltételekhez mellékelte mintáknak, vagy ha emezeknél az ajánlattevők részéről bemutatandó minták jobbaknak fognak találtatni, az ez utóbbiakból kiválasztandóknak megfelelő minőségű, nagyságu és súlyu papírok szükséglete: vén, azoknak beszerzése céljából árlejtési hirdetetik.

A beszerzendő irodai anyagszerek következők:

I. Papírok.

Szükséglet 100 íves ujrizsmánként	T á r g y	Ára		A szállítandó tárgy minősége
		rt	kr.	
20 1/2	Ministeri velin papir	7	—	3/0 16 kgr.
317	Fehér bordás irodai papir	2	50	5 1/2 0 9 kgr.
282	Finom fehér famentes papir	5	40	3/0 12 kgr.
294	Cellulose fogalmi papir	4	80	Szürke ok- mány 12 kgr.
385	Szürke nyomdai erős papir	3	—	7/0 12 kgr.
458	Szürke nyomdai gyengébb papir	1	65	7/0 7 kgr.
10	Merített légszáritott papir	6	—	14 kgr.
17	Piros irodai papir	3	60	4/0 10 kgr.
2	Médián nagy merített diósgyöri	24	—	47/60 32 kgr.
56	Pergamen csomagoló papir	14	—	63/90 50 kgr.
104	Barna csomagoló gyengébb papir	5	—	63/90 30 kgr.
5	Finom fehér itatós papir	7	20	46/59
9 1/2	Közönséges itatós papir	2	75	0 34/42
10	Fehér valódi diósgyöri papir	10	—	Diósgyöri 2.

II. Egyébb irodaszerek.

Szükséglet	T á r g y	Ár	
		frt	kr.
16.000	Papír rózsza I. sz. minta	1000 drb.	— 35
206	kilogram peesétviasz II. sz. minta	— kilója	— 70
125	kilogram porzó	— kilója	— 10
148	tuzat fekete írón III. sz. minta	— tuzatja	— 30
11	tuzat színes (veres—kék) írón kemény fában IV. sz. m. tuzatja	— tuzatja	1 15
161	tuzat kék, veres és zöld vegyesen puha fehér fában V. sz. m. tuzatja	— tuzatja	— 36
12	tuzat finom tollnyél (A. B.) VI. sz. m.	— tuzatja	— 40
136	tuzat különféle tollnyél VII. sz. m.	— tuzatja	— 25
810	doboz különböző aczeltollak (1 doboz 144 drb)	— doboza	1 —
507.000	darab peesét ostyá (1000 drb) VIII. sz. m.	— doboza	— 50
695	liter Antracen tonta	— literje	— 60
183	üveg vörös (carmin) tonta	— üvege	— 06
11	üveg kék tonta	— üvege	— 06
3640	üveg kifogástalan minőségű hazai gyártmányu vegytonta	— üvege	— 25
400	darab ruggyanta IX. minta	— darabja	— 05
128	orsó nemzeti színű varrószem X. minta	— orsója	— 29
165	gombolyag nemzeti színű varrószem XI. sz. m. (40 grm.)	— gombolyagja	— 15
325	matring házi czérna XII. minta (21 grm.)	— matringja	— 05
33	tuzat varrófü XIII. minta	— tuzatja	— 05
274	méter csomagoló vászon (70 cm. széles) XIV. m.	— méterje	— 22
41	kiló nyomdai szivacs, pormentes állapotban	— kilója	8 60
222	darab finom nyomdai bekenő szivacs XV. minta	— darabja	— 55
131	doboz (1 kilós) legjobb minőségű nyomdafesték	— doboza	2 30
149	átbélyegző fekete festék (Dötsch-féle)	— üvege	— 20
110	peesételéshez kék festék (anilin)	— üvege	— 20
290	üveg cink praeparát 1/2 literes üvegekben	— üvege	— 90
390	üveg terpentín szesz 1/2 literes üvegekben	— üvege	— 40
226	darab finom bibula 48/80	— darabja	— 25

Mindazok, kik a fenti irodaiszükségletek szállítására vállalkozni hajlandók, felhivatnak, mikép ajánlataikat, akár folyó évi szeptember hó 23-ik na pjáig írásban 50 kros bélyeggel ellátandó beadvánnyal, akár pedig ugyane napnak reggeli 9 órájkor szóbelileg a debreczeni kir. ítélőtábla elnöki titkáranak hivatalos helyiségében terjesszék elő, az ajánlatban azonban határozottan kijelentendő, hogy a szükségese irodai anyagszerek és papírok ajánlattevőnek saját, vagy másnak a gyárában állítatnak-e elő, mert csakis hazai gyártmányra vonatkozó ajánlatok fognak figyelembe vétetni.

A vállalkozni szándékozók óvadéku 550 frtot (1100 koronát) tartoznak készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban az elnöki titkár kezéhez a fentebbi véghatárnap reggeli 9 órájig letenni. Azok, a kik hajlandók a szállítást esetleg három évi időtartamra is vállalni, tartoznak ajánlataikat az egy évi szállításra nézve tett ajánlat mellett egyuttal külön a három évre terjedő szállításra nézve is előterjeszteni.

A kir. tábla elnöke, ugy is mint a fentebb megnevezett elsőfolyamodásu kir. bíróságok felügyeleti hatósága és a kir. főügyész, fentartja azt a jogot, hogy a szállítási szerzést azzal köthesse meg, akinek ajánlatát a kir. államkincstárra nézve legkedvezőbbnek fogja találni, a versenyzők ajánlata azonban azok mindegyikére kötelező marad mindaddig, míg a szállítási szerződés meg nem kötött. A szállítandó anyagszerek s papírok jegyzéke és mintái, valamint a szállítás részletesebb feltételei a kir. ítélőtábla elnöki titkáranak irodájában a hivatalos órak tartama alatt bármikor megtekinthetők. Az irodai anyagszereknek s papíroknak a versenyzők által is bemutatandó mintái legkésőbb folyó évi szeptember hó 13-ig lesznek a kir. tábla elnöki titkáranak irodájában benyújtandók, az ped g, kivel a szerződés megkötetni fog, az elfogadott mintákat a szerződés megkötésekor még 8 példányban tartozik bemutatni, abból a czéltől, hogy azok közül a szállítás ellenőrzése végett egy-egy példány a kir. ítélőtábla elnökénél s a kir. főügyésznél megtartassék, egy-egy példány pedig a kir. törvényszékek elnökeinek megküldethessék.

Debreczen 1897. augusztus 6.

A kir. ítélőtábla elnöke:

Puky Gyula.